

Békéscsabai Andrássy Gyula Gimnázium és Kollégium

HELYI TANTERV ÉNEK- ZENE

5600 Békéscsaba, Andrásy út 56.
OM kód: 028374

2023

A Békéscsabai Andrásy Gyula Gimnázium és Kollégium Helyi Tanterve Ének- zenéből (9–12. évfolyam számára)

Tartalomjegyzék

1. Jogsabályi háttér:	3
2. 9-10. évfolyam	3
2.1.A tantárgy órakerete	3
3. Tantárgyi bevezető	3
4. A tantárgy órakeretének évfolyamok és témakörök közötti felosztása.....	5
9. évfolyam	5
10. évfolyam	5
5. Tantárgyi tartalom: témakörök elemzése évfolyamonként.....	6
9. évfolyam	6
5.1. A magasabb évfolyamba lépés feltételei	8
6. 10. évfolyam.....	8
6.1. A magasabb évfolyamba lépés feltételei	11
7. Az ének-zene tantárgy értékelésének formái, szempontjai.....	11
8. Ének-zene 11. évfolyam	13
8.1.A tantárgy órakerete	13
8.2.A tantárgy órakeretének évfolyam és témakör közötti felosztása	13
8.3.Tantárgyi tartalom: témakörök elemzése	13
11. évfolyam	13
8.4.A magasabb évfolyamba lépés feltételei	15
9. Az osztályozó vizsga követelményei és sajátosságai	16
9.1. 9. évfolyam.....	16
I.félév	16
II.félév	16
9.2. 10. évfolyam.....	17
I.félév	17
II.félév	18
9.3. 11. évfolyam.....	19
9.3.1. I.félév vagy II. félév (A tantárgyat a 11. évfolyamon csak félévig tanítjuk heti 1 órában)	19
9.3.2. A portfólió értékelésének szempontjai	19

1. Jogszabályi háttér:

- A Kormány 5/2020. (I.31.) Korm rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet módosításáról

2. 9-10. évfolyam

2.1.A tantárgy órakerete

<i>Évfolyam</i>	<i>Heti órakeret</i>	<i>Évi órakeret</i>	<i>Kerettantervi órakeret</i>	<i>Helyi tervezésű órakeret</i>
9.	1	36	34	2
10.	1	36	34	2

3. Tantárgyi bevezető

A kilencedik és tizedik évfolyamokon a zenei nevelés célja a nemzeti és az európai azonosságtudat erősítése, a hagyományos és a mai kulturális értékek megismertetése, a tudás gazdagítása a zeneművészet eszközeivel. Cél továbbá, hogy a műalkotások által közvetített magatartásminták segítsék a nemzethez, közösséghez való viszony elmélyítését és járuljanak hozzá a tanulók személyiségfejlődéséhez, szocializációjához, mely egyúttal egy közösség fennmaradásának biztosítéka is.

Az egyes témaköröknél megjelölt minimum óraszámok, csak arányaiban segítik a tájékozódást. A témakörökön belül megjelenő fejlesztési feladatok átfedik egymást, egy-egy fejlesztési feladat több különböző témakörben is megjelenik. Ezáltal a tanórákon belül is érvényesül a komplexitás.

A Kerettanterv témakörei:

1. Zeneművek /Énekes anyag
2. Zeneművek/Zenehallgatási anyag
3. Komplex készségfejlesztés.

A zenei anyanyelv ápolásának továbbra is fontos szerepet kell betöltenie, hiszen egy nép múltjának legnemesebb értékei őrződnek meg benne: érzelmi tartás, kedélyvilág, vérmérséklet, temperamentum. Mindez a „népdalaink világa” fejezetben átélhető a tanulók számára. A dalanyag igazodik életkori sajátosságaikhoz, átélhető élethelyzetekhez, a „mindenre van hangja” kodályi megállapításhoz.

Az előadói készség gazdagítása - a kifejezőkészség, tiszta intonáció, a stílusnak megfelelő előadásmód, a közösségi zenélés kiemelten fontos eleme, melynek színvonala a tanár igényességén múlik. Legmagasabb szintje a kóruséneklésben testesül meg.

A zenehallgatási anyag válogatásánál az életszerűség a fő szempont: a zeneművek e két évfolyamon a tanulók tanulmányaihoz és mindennapjaihoz kapcsolódnak. A 10. évfolyamon a korábban hallgatott zeneművek történelmi szemléletmóddal összegződnek, és a tanulók megismerkednek a hallgatott zenék kulturális környezetével is. Folyamatos feladat a zeneművek műfajának megnevezése, értelmezése.

A tanár megismertethet diákjaival „kedvenc” dalokat, figyelmet fordít a 20. századi népies műdalokra, illetve a zenei rétegműfajok napjainkban folyamatosan változó jelenségeire is. Ezek sajátos értékrendet képviselnek, társadalmi szerepek szerint formálódnak. A kialakult évezredes értékrendhez képest gyakran változó normák miatt a tanár csak naprakész ismerettel tudja az ízlésformálás eszközeként alkalmazni. Ezt a rendelkezésére álló szabad órásválasztásban teheti meg.

Az énekelt zeneművek igényes megszólaltatásához, a zenehallgatási anyag elmélyült befogadásához és a zeneművekkel kapcsolatos gondolatok megfogalmazásához, valamint a kreatív zenei megnyilvánulásokhoz továbbra is fontos a készségfejlesztés. A korábbi évfolyamokon *Ritmikai fejlesztés*, *Hallásfejlesztés és Zenei írás-olvasás* elnevezésű témakörök a középiskolában *Komplex készségfejlesztés* elnevezéssel folytatódnak.

Az ének-zene tantárgy a következő módon fejleszti a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott kulcskompetenciákat:

A tanulás kompetenciái: A tanár és a tanuló együttműködésének kiemelt szerepe van az aktív tanulás kompetenciáinak kialakításában és fenntartásában, megerősítésében és továbbfejlesztésében. Ebben az ének-zenére különösen fontos szerep hárul. Az ének-zene tanulását nem a hagyományosnak tekintett tanulási módok, hanem a ráérzés, a gyakorlás (ismétlés) és az önreflexivitás támogatja. Ebből adódik, hogy a tanulásból adódó sikeresség élményként jelenik meg. Ennek az élménynek a megtapasztalása más tárgyak tanulásához is pozitívan járul hozzá.

A kommunikációs kompetenciák: Az írott és a beszélt nyelvhez hasonlóan létezik zenei anyanyelv is, mely saját szintaktikával rendelkező, hierarchikus rendszer. Ezek feldolgozása azonos agyi struktúrák által történik, ezért a zene kiválóan alkalmas az anyanyelvi és az idegen nyelvi kompetenciák fejlesztésére, illetve a beszédnehézségek enyhítésére, melyekre hatékony eszköz a ritmus és a hallásfejlesztés. Lényeges a szöveges éneklés mint verbális kommunikáció, valamint a saját, alkotó gondolatokat kifejező improvizáció. A kommunikációs készségek mélyüléséhez kapcsolódik a zeneművek elemzése, amely által a tanuló saját szavaival képes leírni a zenei folyamatokat, megérti a tágabb összefüggéseket, a zene funkcióját és kapcsolatát azzal a világgal, amelyben létrejött, illetve azzal a világgal, melyben aktuálisan hatást gyakorol. A tanuló így megismeri a zene mindennapi funkcióját és megtanulja értelmezni a zene médiában történő használatát is.

A digitális kompetenciák: A tanuló a digitális világban él és annak eszközeit használja mindennapjaihoz, ezért az oktatás hatékonyságát növeli, ha a pedagógus épít a tanuló ilyen irányú jártasságára. A tanuló kezében lévő mindennapos digitális eszközök alkalmasak arra is, hogy használójuk számára a zenei kommunikáció eszközei legyenek. A zenei szoftverek, alkalmazások játékosan fejlesztik az infokommunikációs kompetenciákat.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A tanuló megtapasztalja az együttműködés hatékonyságát a csoportos zenei tevékenységeken keresztül (pl. kórus), és lehetősége van

véleményének, gondolatainak nyilvánítására. Mások produkciójának tisztelettel való figyelése a különböző nézőpontok iránti toleranciáját formálja.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: Az önkifejezés, a kreativitás és a szépérzék fejlesztése keretében a tanuló a zenét sajátos nyelvként ismeri fel, mellyel képessé válik gondolatai, érzései tolmácsolására, használva az improvizáció adta lehetőségeket is. Ezen kívül különböző kultúrák zenéjével való ismerkedés és azok társadalmi funkciójának megértése hozzájárul a komplex látásmód kifejlődéséhez.

A témakörök és a fejlesztési feladatok átfedik egymást, egy-egy fejlesztési feladat több különböző témakörben is megjelenik, ezáltal a tanórákon belül is érvényesül a komplexitás.

A 9 -10. évfolyamon az ének-zene tantárgy alapóraszám: 68 óra

4. A tantárgy órakeretének évfolyamok és témakörök közötti felosztása

9. évfolyam			
Témakör neve	Kerettantervi alapóraszám	Helyi többlet-óraszám	Témakör teljes időkerete
Zeneművek/ Énekes anyag	10	2	12
Zeneművek/Zenehallgatási anyag	18		18
Komplex készségfejlesztés	6		6
Összes óraszám	34	2	36

10. évfolyam			
Témakör neve	Kerettantervi alapóraszám	Helyi többlet-óraszám	Témakör teljes időkerete
Zeneművek/ Énekes anyag	10	2	12
Zeneművek/Zenehallgatási anyag	18		18
Komplex készségfejlesztés	6		6
Összes óraszám	34	2	36

5. Tantárgyi tartalom: témakörök elemzése évfolyamonként

9. évfolyam

Témakör neve	Zeneművek/ Énekes anyag	Órakeret 12 óra (10+2 óra)
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:	<ul style="list-style-type: none"> - A zsoltár típusú dallamok jellemzői - Ugrós és csárdás tánc típusok - Dallam és szöveg kapcsolata a népdalstílusokban - Zenei nyelvjáráások, dialektusok jelentése a népzeneben - A tanult dalok kulturális közegének megismerése - Különböző korszakok – különböző előadói stílusok a műzenében 	

Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek
<ul style="list-style-type: none"> - Hallás utáni dal tanulással elsajátított magyar népdalok és felismerő kottaolvasással elsajátított műzenei szemelvények éneklése - Előadói készségük kifejező, átélt, tiszta intonációjú énekléssé fejlesztése - A hangszerkísérethez és az éneklő közösséghez való alkalmazkodási képesség fejlesztése - A dalokban megjelenített élethelyzetek, érzelmi állapotok megértése 	<ul style="list-style-type: none"> - A zenei nevelés elsődleges tevékenységi formája az éneklés - A kreativitás támogatása az éneklésnél, táncolásnál - Éneklés az iskolai kórusban - Részvétel az ünnepekhez kapcsolódó előadásokban, projektekben - Részvétel a Zenei Világnap alkalmából rendezett iskolai programokban - A Fejlesztési feladatok és Készségek elnevezésű részben javasoltak alkalmazása

Témakör neve	Zeneművek/Zenehallgatási anyag	Órakeret 18 óra (18 óra)
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:	<ul style="list-style-type: none"> - A hallgatott zeneművek zene-történeti és főbb műfaji jellemzőinek azonosítása - A zeneszerzők helye a különböző zene-történeti korokban - Az adott zenemű történelmi, irodalmi és kultúrtörténeti vonatkozásainak megismerése - A zeneművekben megfogalmazott gondolatok társítása hangszerelési, szerkesztési megoldásokkal, kompozíciós technikákkal, formai megoldásokkal. 	

Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek
<ul style="list-style-type: none"> – A tanulók kreatív képzeletének fejlesztése változatos motivációs technikákkal, a zeneművek nyújtotta lehetőségeket kihasználva – A zeneművek gondolati tartalmát kifejező eszközök felismerésére, átélésére és értelmezésére alkalmas képességek kialakítása – Egy-egy zeneszerzőre jellemző alkotói sajátosságok felismerése – Hosszabb, összetettebb koncentrációt igénylő zenei anyag befogadásának képessége – Összefüggés felfedezése a zenei stíluskorszakok és a történelmi események, irodalmi alkotások között – A zeneművekről történő önálló véleményalkotás képességének kialakítása 	<ul style="list-style-type: none"> – Részvétel hangversenyeken – Élménybeszámoló készítése a hallott hangversenyek kapcsán – Adatgyűjtések a zenetörténet feldolgozásához – Zeneművek zenetörténeti rendszerezése – Koncertfilm megtekintése – Kiállítás megszervezése híres magyar zeneszerzőkről, zenekarokról, előadóművészekről, zeneművekről, koncerthelyszínekről – A lakóhely zenei emlékeinek összegyűjtése, megtekintése – Kiselőadás készítése különböző hangszerekről, zenei műfajokról, zeneszerzőkről, zeneművészekről – Kiselőadás készítése a népzenei gyűjtések történetéről – Kiselőadás a hangszerekről (megszólaltatási módjuk, felépítésük, képek, videók, animációk, applikációk felhasználásával) – Az elektronikus média által nyújtott lehetőségek tanári irányítású használata

Témakör neve	Komplex készségfejlesztés.	Órakeret 6 óra (6 óra)
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:	<ul style="list-style-type: none"> -A korábban tanult ritmikai, dallami ismeretek frissítése, elmélyítése, alkalmazása -A törzshangok és a módosított hangok szerepének ismerete -A zenetörténet jellegzetes műfajainak ismerete 	

Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek
<ul style="list-style-type: none"> – Részvétel közös kreatív zenélési formákban, a zeneművek befogadásának előkészítéséhez – A többszólamú éneklés fokozatos bevezetésével a többirányú figyelem, a hallás, az intonációs készség fejlődése – Gyakorlat szerzése a felismerő kottaolvasásban – A zenei formaérzék fejlesztése 	<ul style="list-style-type: none"> - Az improvizáció és a kreativitás támogatása a tanult ritmikai és dallami elemek felhasználásával - Ritmikai játékok - Zenei kérdés, válasz rögtönzése - Kottairáshoz alkalmas szoftverek használatának megismerése - A Fejlesztési feladatok, Készségek elnevezésű részben megfogalmazottak alkalmazása a

	hangközök és egyszerű harmóniak megfigyelésének és meghallásának gyakorlására.
--	--

5.1. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

- A korábban tanult ritmikai, dallami ismeretek alkalmazása
- Törzshangok és a módosított hangok szerepének ismerete
- A zenetörténet jellegzetes műfajainak ismerete és alkalmazása
- A többszólamú éneklés bemutatása a többirányú figyelem, a hallás, az intonációs készség fejlődése
- Hangközök és egyszerű harmóniak megfigyelésének és meghallása
- A tanult dalok bemutatása énekelve

6. 10. évfolyam

Témakör neve	Zeneművek/ Énekes anyag	Órakeret 12 óra (10+2 óra)
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:	<ul style="list-style-type: none"> - A zsoltár típusú dallamok jellemzői - Ugrós és csárdás tánc típusok - Dallam és szöveg kapcsolata a népdalstílusokban - Zenei nyelvjáráások, dialektusok jelentése a népzeneben - A tanult dalok kulturális közegének megismerése - Különböző korszakok – különböző előadói stílusok a műzenében 	

Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek
<ul style="list-style-type: none"> - Hallás utáni daltanulással elsajátított magyar népdalok és felismerő kottaolvasással elsajátított műzenei szemelvények éneklése - Előadói készségük kifejező, átélt, tiszta intonációjú énekléssé fejlesztése? - A hangszerkísérethez és az éneklő közösséghez való alkalmazkodási képesség fejlesztése - A dalokban megjelenített élethelyzetek, érzelmi állapotok megértése 	<ul style="list-style-type: none"> - A zenei nevelés elsődleges tevékenységi formája az éneklés - A kreativitás támogatása az éneklésnél, táncolásnál - Éneklés az iskolai kórusban - Részvétel az ünnepekhez kapcsolódó előadásokban, projektekben - Részvétel a Zenei Világnap alkalmából rendezett iskolai programokban - A Fejlesztési feladatok és Készségek elnevezési részben javasoltak alkalmazása

Témakör neve	Zeneművek/Zenehallgatási anyag	Órakeret 18 óra (18 óra)
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:	<ul style="list-style-type: none"> – A hallgatott zeneművek zene-történeti és főbb műfaji jellemzőinek azonosítása – A zeneszerzők helye a különböző zene-történeti korokban – Az adott zenemű történelmi, irodalmi és kultúrtörténeti vonatkozásainak megismerése – A zeneművekben megfogalmazott gondolatok társítása hangszerezési, szerkesztési megoldásokkal, kompozíciós technikákkal, formai megoldásokkal. 	

Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek
<ul style="list-style-type: none"> – A tanulók kreatív képzeletének fejlesztése változatos motivációs technikákkal, a zeneművek nyújtotta lehetőségeket kihasználva – A zeneművek gondolati tartalmát kifejező eszközök felismerésére, átélésére és értelmezésére alkalmas képességek kialakítása – Egy-egy zeneszerzőre jellemző alkotói sajátosságok felismerése – Hosszabb, összetettebb koncentrációt igénylő zenei anyag befogadásának képessége – Összefüggés felfedezése a zenei stíluskorszakok és a történelmi események, irodalmi alkotások között – A zeneművekről történő önálló véleményalkotás képességének kialakítása 	<ul style="list-style-type: none"> – Részvétel hangversenyeken – Élménybeszámoló készítése a hallott hangversenyek kapcsán – Adatgyűjtések a zene-történet feldolgozásához – Zeneművek zene-történeti rendszerezése – Koncertfilm megtekintése – Kiállítás megszervezése híres magyar zeneszerzőkről, zenekarokról, előadóművészekről, zeneművekről, koncerthelyszínekről – A lakóhely zenei emlékeinek összegyűjtése, megtekintése – Kiselőadás készítése különböző hangszerekről, zenei műfajokról, zeneszerzőkről, zeneművészekről – Kiselőadás készítése a népzenei gyűjtések történetéről – Kiselőadás a hangszerekről (megszólaltatási módjuk, felépítésük, képek, videók, animációk, applikációk felhasználásával) – Az elektronikus média által nyújtott lehetőségek tanári irányítású használata

Témakör neve	Komplex készségfejlesztés.	Órakeret 6 óra (6 óra)
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:	<ul style="list-style-type: none"> - A korábban tanult ritmikai, dallami ismeretek frissítése, elmélyítése, alkalmazása - A törzshangok és a módosított hangok szerepének ismerete - A zenetörténet jellegzetes műfajainak ismerete 	

Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek
<ul style="list-style-type: none"> - Részvétel közös kreatív zenélési formákban, a zeneművek befogadásának előkészítéséhez - A többszólamú éneklés fokozatos bevezetésével a többirányú figyelem, a hallás, az intonációs készség fejlődése - Gyakorlat szerzése a felismerő kottaolvasásban - A zenei formaérzék fejlesztése 	<ul style="list-style-type: none"> - Az improvizáció és a kreativitás támogatása a tanult ritmikai és dallami elemek felhasználásával - Ritmikai játékok - Zenei kérdés, válasz rögtönzése - Kottairáshoz alkalmas szoftverek használatának megismerése - A Fejlesztési feladatok, Készségek elnevezésű részben megfogalmazottak alkalmazása a hangközök és egyszerű harmóniak megfigyelésének és meghallásának gyakorlására.

6.1. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

- A korábban tanult ritmikai, dallami ismeretek alkalmazása
- Törzshangok és a módosított hangok szerepének ismerete
- A zenetörténet jellegzetes műfajainak ismerete és alkalmazása
- A többszólamú éneklés bemutatása a többirányú figyelem, a hallás, az intonációs készség fejlődése
- Hangközök és egyszerű harmóniak megfigyelésének és meghallása
- A tanult dalok bemutatása énekelve

7. Az ének-zene tantárgy értékelésének formái, szempontjai

Az értékelési céloktól és típusoktól függ, hogy milyen alapelvek alapján értékelünk. A művészeti területeken különösen nagy hangsúlyt kap a formáló, motiváló (formatív) értékelés, hisz ennek segítségével biztosítható az alkotás örömeinek megőrzése, továbbá ez feltételezi a saját teljesítményekhez viszonyított egyéni továbblépés lehetőségét. Ennek

érdekében, és különösen az adott terület szubjektivitását gyakran túlhangsúlyozó nézőpontok ellensúlyozására különösen fontos, hogy a szaktanár törekedjen a tárgyyszerű értékelésre. A viszonylagos tárgyyszerűség feltétele, hogy az adott munkát (teljesítményt) jól meghatározott szempontok szerint kell megvizsgálni, a teljesítmény erősségeit és gyengéit meg kell nevezni, valamint az utóbbiak javításához szükséges teendőket ismertetni kell.

A fentiekből következik, hogy a művészetek esetében különösen fontos értékelési mód a szóbeli értékelés, azaz kiváltképp az alkotó munka esetében folyamatos egyéni korrekció szükséges, az eltérő egyéni képességek és készségek figyelembevételével.

Kizárólag a csoportban és kizárólag a közösségi éneklésbe vonjuk be, mely során megfigyelhető a memoriter szöveg tudása, a ritmus és dallam egységes megszólaltatása. A legapróbb dicséret is fokozhatja a tanulók zenei fejlődését, további előmenetelét és lelkesedését.

1. A diákok is vegyenek részt az értékelésben, ami biztosságot ad számukra, továbbá növeli a felelősségüket és önbizalmukat!
2. A tanítási órák munkájának, minden alkalommal értékteremtőnek kell lennie!
3. Értékeljük rendszeresen az órai aktivitást, az önfelelt énekléssel egybekötött biztos szövegmondást, a megfigyelések elemzésében való részvételt, a kottázási gyakorlatok elvégzését, a kezdeményezett gyűjtőmunka eredményét! Minden jó szándékú törekvés a tanár részéről, a tudás fokozását, a készségek további fejlesztésének hatványozottabb lehetőségeit eredményezi.
4. A zenei műveltség felmérése céljából ne dolgozatot írassunk, hanem „KI NYER MA?” játékot kezdeményezzünk!

A gyerekek többsége nem folytatja zenei tanulmányait. Ez azt jelenti, hogy egész életére befejezte a szervezett keretekben történő ismerkedést a műveltségi területtel. Ezért kizárólag **ALAPOS, LELKIISMERETES ELŐKÉSZÜLETEKKEL TANÍTHATUNK! A FELELŐSSÉGÜNK ÓRIÁSI!**

8. Ének-zene 11. évfolyam

8.1.A tantárgy órakerete

<i>Évfolyam</i>	<i>Heti órakeret</i>	<i>Félévi órakeret</i>	<i>Kerettantervi órakeret</i>	<i>Helyi tervezésű órakeret</i>
11.	1	18	16	2

A 11. évfolyamon az ének-zene tantárgy alapóraszám: 18 óra

8.2.A tantárgy órakeretének évfolyam és témakör közötti felosztása

11. évfolyam			
Témakör neve	Kerettantervi alapóraszám	Helyi többlet-óraszám	Témakör teljes időkerete
Zeneművek/ Énekes anyag	5	2	7
Zeneművek/Zenehallgatási anyag	5		5
Komplex készségfejlesztés	6		6
Összes óraszám	16	2	18

8.3.Tantárgyi tartalom: témakörök elemzése

11. évfolyam

Témakör neve	Zeneművek/ Énekes anyag	Órakeret 7 óra (5+2 óra)
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:	<ul style="list-style-type: none">- A zsoltár típusú dallamok jellemzői- Ugrós és csárdás tánc típusok- Dallam és szöveg kapcsolata a népdalstílusokban- Zenei nyelvjárárok, dialektusok jelentése a népzeneben- A tanult dalok kulturális közegének megismerése- Különböző korszakok – különböző előadói stílusok a műzenében	

Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek
<ul style="list-style-type: none"> - Hallás utáni daltanulással elsajátított magyar népdalok és felismerő kottaolvasással elsajátított műzenei szemelvények éneklése - Előadói készségük kifejező, átélt, tiszta intonációjú énekléssé fejlesztése? - A hangszerkísérethez és az éneklő közösséghez való alkalmazkodási képesség fejlesztése - A dalokban megjelenített élethelyzetek, érzelmi állapotok megértése 	<ul style="list-style-type: none"> - A zenei nevelés elsődleges tevékenységi formája az éneklés - A kreativitás támogatása az éneklésnél, táncolásnál - Éneklés az iskolai kórusban - Részvétel az ünnepekhez kapcsolódó előadásokban, projektekben - Részvétel a Zenei Világnap alkalmából rendezett iskolai programokban - A Fejlesztési feladatok és Készségek elnevezésében javasoltak alkalmazása

Témakör neve	Zeneművek/Zenehallgatási anyag	Órakeret 5 óra (5 óra)
<p>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - A hallgatott zeneművek zenei történelmi és főbb műfaji jellemzőinek azonosítása - A zeneszerzők helye a különböző zenei történelmi korokban - Az adott zenemű történelmi, irodalmi és kultúrtörténelmi vonatkozásainak megismerése - A zeneművekben megfogalmazott gondolatok társítása hangszerelési, szerkesztési megoldásokkal, kompozíciós technikákkal, formai megoldásokkal 	

Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek
<ul style="list-style-type: none"> - A tanulók kreatív képzeletének fejlesztése változatos motivációs technikákkal, a zeneművek nyújtotta lehetőségeket kihasználva - A zeneművek gondolati tartalmát kifejező eszközök felismerésére, átélésére és értelmezésére alkalmas képességek kialakítása - Egy-egy zeneszerzőre jellemző alkotói sajátosságok felismerése - Hosszabb, összetettebb 	<ul style="list-style-type: none"> - Részvétel hangversenyeken - Élménybeszámoló készítése a hallott hangversenyek kapcsán - Adatgyűjtések a zenei történet feldolgozásához - Zeneművek zenei történelmi rendszerezése - Koncertfilm megtekintése - Kiállítás megszervezése híres magyar zeneszerzőkről, zenekarokról, előadóművészekről, zeneművekről, koncerthelyszínekről

<p>koncentrációt igénylő zenei anyag befogadásának képessége</p> <ul style="list-style-type: none"> – Összefüggés felfedezése a zenei stíluskorszakok és a történelmi események, irodalmi alkotások között – A zeneművekről történő önálló véleményalkotás képességének kialakítása 	<ul style="list-style-type: none"> – A lakóhely zenei emlékeinek összegyűjtése, megtekintése – Kiselőadás készítése különböző hangszerekről, zenei műfajokról, zeneszerzőkről, zeneművészekről – Kiselőadás készítése a népzenei gyűjtések történetéről – Kiselőadás a hangszerekről (megszólaltatási módjuk, felépítésük, képek, videók, animációk, applikációk felhasználásával) – Az elektronikus média által nyújtott lehetőségek tanári irányítású használata
---	---

Témakör neve	Komplex készségfejlesztés.	Órakeret 6 óra (6 óra)
A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:	<ul style="list-style-type: none"> - A korábban tanult ritmikai, dallami ismeretek frissítése, elmélyítése, alkalmazása - A törzshangok és a módosított hangok szerepének ismerete - A zenetörténet jellegzetes műfajainak ismerete 	

Fejlesztési feladatok és ismeretek	Tevékenységek
<ul style="list-style-type: none"> – Részvétel közös kreatív zenélési formákban, a zeneművek befogadásának előkészítéséhez – A többszólamú éneklés fokozatos bevezetésével a többirányú figyelem, a hallás, az intonációs készség fejlődése – Gyakorlat szerzése a felismerő kottaolvasásban – A zenei formaérzék fejlesztése 	<ul style="list-style-type: none"> - Az improvizáció és a kreativitás támogatása a tanult ritmikai és dallami elemek felhasználásával - Ritmikai játékok - Zenei kérdés, válasz rögtönzése - Kottaíráshoz alkalmas szoftverek használatának megismerése - A Fejlesztési feladatok, Készségek elnevezésű részben megfogalmazottak alkalmazása a hangközök és egyszerű harmóniak megfigyelésének és meghallásának gyakorlására.

8.4.A magasabb évfolyamba lépés feltételei

- A korábban tanult ritmikai, dallami ismeretek alkalmazása
- Törzshangok és a módosított hangok szerepének ismerete
- A zenetörténet jellegzetes műfajainak ismerete és alkalmazása

- A többszólamú éneklés bemutatása a többirányú figyelem, a hallás, az intonációs készség fejlődése
- Hangközök és egyszerű harmóniák megfigyelésének és meghallása
- A tanult dalok bemutatása énekelve

9. Az osztályozó vizsga követelményei és sajátosságai

9.1. 9. évfolyam

I.félév

- A tanulók az adott évfolyam énekes anyagából 5 népdalt és 2 mūdalt vagy mūrészletet részben kottából, részben emlékezetből kifejezően énekelnek csoportosan.
 - Egyszerűbb többszólamú kórusművek vezető szólamát, kánonokat csoportosan énekelnek.
 - A tanulók a generatív tevékenységek eredményeként érzékelik, felismerik a zenei kifejezés, a forma, a műfaj és a zenei eszközök közti összefüggéseket.
 - A kottakép elemeit és az alapvető zenei kifejezéseket felismerik és értelmezik, tanári segítséggel reprodukálják.
 - Képesek a műalkotások üzenetét felismerni, a bennük megjelenő sors- és magatartásmintákat értelmezni, gondolatiságukat, morális és humánus tartalmukat.
 - Tudnak tájékozódni a legfontosabb műfajokban és a stíluskorszakokban.
 - Fel tudják idézni a tanévben megismert zenetörténeti korszakokat, azok kronologikus rendjét, vezető zeneszerőinek életéről és munkásságáról legalább 10 mondatban be tudnak számolni, valamint felismerik zenehallgatás során a legnépszerűbb zenei idézeteket.

II.félév

- A tanulók az adott évfolyam énekes anyagából 5 népdalt és 2 mūdalt vagy mūrészletet részben kottából, részben emlékezetből kifejezően énekelnek csoportosan.
 - Egyszerűbb többszólamú kórusművek vezető szólamát, kánonokat csoportosan énekelnek.
 - A tanulók a generatív tevékenységek eredményeként érzékelik, felismerik a zenei kifejezés, a forma, a műfaj és a zenei eszközök közti összefüggéseket.
 - A kottakép elemeit és az alapvető zenei kifejezéseket felismerik és értelmezik, tanári segítséggel reprodukálják.

- Képesek a műalkotások üzenetét felismerni, a bennük megjelenő sors- és magatartásmintákat értelmezni, gondolatiságukat, morális és humánus tartalmukat.
- Tudnak tájékozódni a legfontosabb műfajokban és a stíluskorszakokban.
- Fel tudják idézni a tanévben megismert zenetörténeti korszakokat, azok kronologikus rendjét, vezető zeneszerőinek életéről és munkásságáról legalább 10 mondatban be tudnak számolni, valamint felismerik zenehallgatás során a legnépszerűbb zenei idézeteket.

Az értékelés szempontjai

- A portfólió értékelése során figyelembe kell venni, a tanuló kreativitását, az adott téma szakmai, és a prezentáció formai színvonalát.
- A gyakorlati (kreatív) feladatoknál értékelni kell a művészi megjelenítés módját, az eszközök használatának minőségét, a kivitelezés technikai és esztétikai minőségét, ötletességét, személyességét.
- A portfólió tartalma: 1 házi dolgozat elkészítése, szaktanár által készített feladatsor alapján, 2 prezentáció elkészítése, szaktanárral egyeztetett témában. A portfólió munkák átlaga adja a félévi és évvégi értékelést. Abban az esetben, ha a tanuló nem fogadja el a portfólió munkára kapott érdemjegyet, szóbeli vizsgán javíthat az értékelésén. A szóbeli vizsga keretein belül, 5 népdal és 2 műdal bemutatása szükséges. Félévente minimum 2 jegy szerzése kötelező.

9.2. 10. évfolyam

I.félév

- A tanulók az adott évfolyam énekes anyagából 5 népdalt és 2 műdalt vagy műrészletet részben kottából, részben emlékezetből kifejezően énekelnek csoportosan.
- Egyszerűbb többszólamú kórusművek vezető szólamát, kánonokat csoportosan énekelnek
- A tanulók a generatív tevékenységek eredményeként érzékelik, felismerik a zenei kifejezés, a forma, a műfaj és a zenei eszközök közti összefüggéseket.
- A kottakép elemeit és az alapvető zenei kifejezéseket felismerik és értelmezik, tanári segítséggel reprodukálják.

- Képesek a műalkotások üzenetét felismerni, a bennük megjelenő sors- és magatartásmintákat értelmezni, gondolatiságukat, morális és humánus tartalmukat megérteni.
- Tudnak tájékozódni a legfontosabb műfajokban és a stíluskorszakokban.
- Fel tudják idézni a tanévben megismert zenetörténeti korszakokat, azok kronologikus rendjét, vezető zeneszerőinek életéről és munkásságáról legalább 10 mondatban be tudnak számolni, valamint felismerik zenehallgatás során a legnépszerűbb zenei idézeteket.

II.félév

- A tanulók az adott évfolyam énekes anyagából 5 népdalt és 2 mūdalt vagy mūrészletet részben kottából, részben emlékezetből kifejezően énekelnek csoportosan.
- Egyszerűbb többszólamú kórusművek vezető szólamát, kánonokat csoportosan énekelnek.
- A tanulók a generatív tevékenységek eredményeként érzékelik, felismerik a zenei kifejezés, a forma, a műfaj és a zenei eszközök közti összefüggéseket.
- A kottakép elemeit és az alapvető zenei kifejezéseket felismerik és értelmezik, tanári segítséggel reprodukálják.
- Képesek a műalkotások üzenetét felismerni, a bennük megjelenő sors- és magatartásmintákat értelmezni, gondolatiságukat, morális és humánus tartalmukat megérteni. • Tudnak tájékozódni a legfontosabb műfajokban és a stíluskorszakokban.
- Fel tudják idézni a tanévben megismert zenetörténeti korszakokat, azok kronológikus rendjét, vezető zeneszerőinek életéről és munkásságáról legalább 10 mondatban be tudnak számolni valamint felismerik zenehallgatás során a legnépszerűbb zenei idézeteket.

Az értékelés szempontjai

- A portfólió értékelése során figyelembe kell venni, a tanuló kreativitását, az adott téma szakmai, és a prezentáció formai színvonalát.
 - A gyakorlati (kreatív) feladatoknál értékelni kell a művészi megjelenítés módját, az eszközök használatának minőségét, a kivitelezés technikai és esztétikai minőségét, ötletességét, személyességét
- A portfólió tartalma: 1 házi dolgozat elkészítése, szaktanár által készített feladatsor alapján, 2 prezentáció elkészítése, szaktanárral egyeztetett témában. A portfólió munkák átlaga adja a félévi és évvégi értékelést. Abban az esetben, ha a tanuló nem fogadja el a portfólió munkára

kapott érdemjegyét, szóbeli vizsgán javíthat az értékelésén. A szóbeli vizsga keretein belül, 5 népdal és 2 műdal bemutatása szükséges. Félévente minimum 2 jegy szerzése kötelező.

9.3. 11. évfolyam

9.3.1. I.félév vagy II. félév

(A tantárgyat a 11. évfolyamon csak félévig tanítjuk heti 1 órában)

- A tanulók az adott évfolyam énekes anyagából 5 népdalt és 2 műdalt vagy műrészletet részben kottából, részben emlékezetből kifejezően énekelnek csoportosan.
- Egyszerűbb többszólamú kórusművek vezető szólamát, kánonokat csoportosan énekelnek.
- A tanulók a generatív tevékenységek eredményeként érzékelik, felismerik a zenei kifejezés, a forma, a műfaj és a zenei eszközök közti összefüggéseket.
- A kottakép elemeit és az alapvető zenei kifejezéseket felismerik és értelmezik, tanári segítséggel reprodukálják
- Képesek a műalkotások üzenetét felismerni, a bennük megjelenő sors- és magatartásmintákat értelmezni, gondolatiságukat, morális és humánus tartalmukat megérteni.
- Tudnak tájékozódni a legfontosabb műfajokban és a stíluskorszakokban
- Fel tudják idézni a tanévben megismert zenetörténeti korszakokat, azok kronologikus rendjét, vezető zeneszerőinek életéről és munkásságáról legalább 10 mondatban be tudnak számolni, valamint felismerik zenehallgatás során a legnépszerűbb zenei idézeteket.

9.3.2. A portfólió értékelésének szempontjai

- A portfólió értékelése során figyelembe kell venni, a tanuló kreativitását, az adott téma szakmai, és a prezentáció formai színvonalát.
- A gyakorlati (kreatív) feladatoknál értékelni kell a művészi megjelenítés módját, az eszközök használatának minőségét, a kivitelezés technikai és esztétikai minőségét, ötletességét, személyességét.
- A portfólió tartalma: 1 házi dolgozat elkészítése, szaktanár által készített feladatsor alapján, 1 beadandó és 1 prezentáció elkészítése, szaktanárral egyeztetett témában. A portfólió munkák átlaga adja a félévi és évvégi értékelést. Abban az esetben, ha a tanuló nem fogadja el a portfólió

munkára kapott érdemjegyét, szóbeli vizsgán javíthat az értékelésén. A szóbeli vizsga keretein belül, 5 népdal és 2 műdal bemutatása szükséges. Félévente minimum 2 jegy szerzése kötelező. rendelkezzen (pl. egyéni, páros és csoportmunka, projektmunka, kiegészítő eszközök alkalmazása).